28è FESTIVAL de MÚSIQUES de TORROELLA de MONTGRÍ

Del 18 de juliol al 26 d'agost de 2008

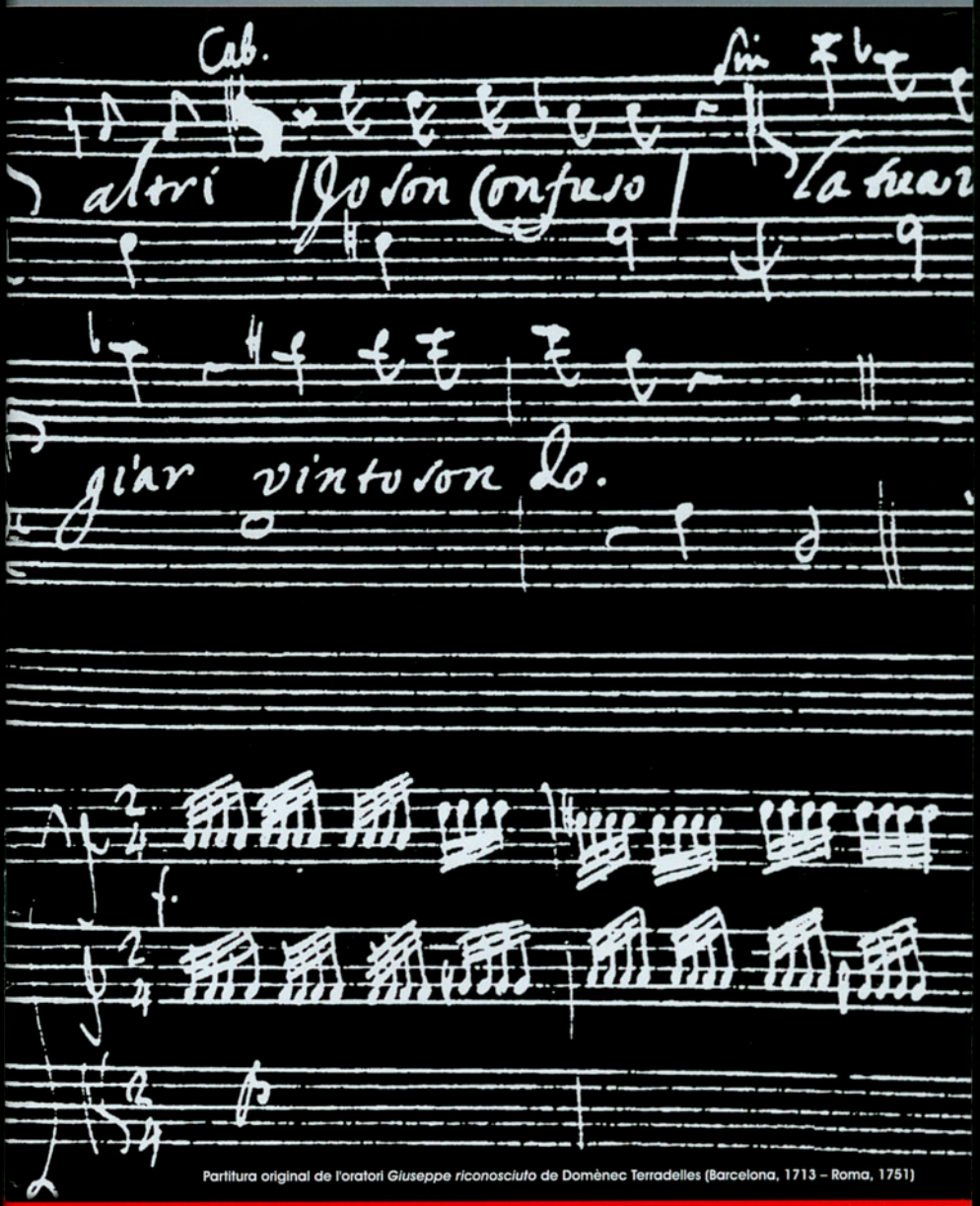

Partitura original de l'oratori *Giuseppe riconosciuto* de Domènec Terradelles (Barcelona, 1713 – Roma, 1751)

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

Ukiyo-e

Imatges d'un món efímer

Gravats japonesos dels segles XVIII i XIX
de la Bibliothèque Nationale de France

LA PEDRERA

Exposició del 17 de juny al 14 de setembre

Passeig de Gràcia, 92. Barcelona
De dilluns a diumenge. Entrada gratuïta
Tel. 902 400 973 – obrasocial.caixacatalunya.es

BnF
Bibliothèque nationale de France

CAIXA CATALUNYA
OBRA SOCIAL

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

Dijous 14 d'agost

CONCERT 10

22.30 h / Plaça de la Vila

HIERATISME, PASSIÓ I MISTERI

ORQUESTA DE CÁMARA DEL AUDITORIO DE ZARAGOZA "GRUPO ENIGMA"
Veus femenines del CORO AMICI MUSICAE DEL AUDITORIO DE ZARAGOZA
JUAN JOSÉ OLIVES, director
CARMEN LINARES, cantaora
ALFREDO GARCÍA,baríton
JOAQUÍN MURILLO, recitador

Maurice Ohana: *Llanto por Ignacio Sánchez Mejías*
Ramon Humet: *Un vent transparent* (Estrena mundial. Obra encàrrec de Fundació Caixa Catalunya)
Manuel de Falla: *El Amor Brujo*

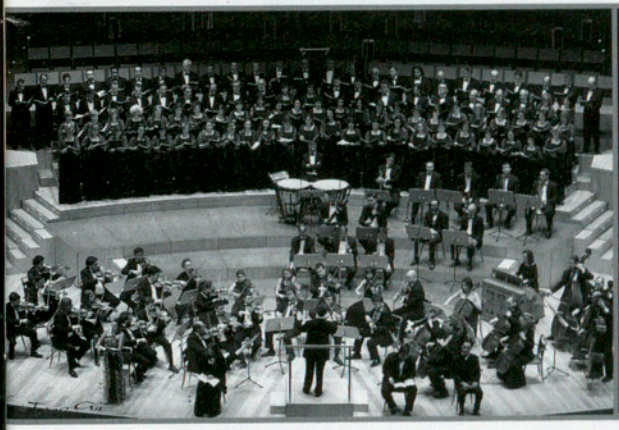

Coproducció del Festival de Músiques de Torroella de Montgrí i de l'Auditorio de Zaragoza

festival de músiques de Torroella de Montgrí

AUDITORIO PALACIO DE CONGRESOS ZARAGOZA

Zaragoza AYUNTAMIENTO

PER A MÉS INFORMACIÓ, CONSULTEU EL WEB
www.festivaldetorroella.com

Intèrprets

ORQUESTA DE CÁMARA DEL AUDITORIO DE ZARAGOZA "GRUPO ENIGMA"

Primers Violins
Víctor Parra (concertino)
Sergio Franco
Carlos Parra
Stanislav Stepanek
Alberto Tundidor
Pablo Val
David Lafuente
Andrés Pérez

Segons Violins
M.ª Jesús Castro
Juan Bernués
David Herrera
Mercedes Moreno
Alberto Vélaz
Adoración Sánchez
Josep Castillo

Violes
Carlos A. Seco
Juan Luis Arcos
Miguel Zarazaga
Ana Belén Royo
Pedro Beltrán

Violoncels
Zsolt Tottzer
Pilar Juan
Núria Gañet
Nieves Coscoyuela

Contrabaixos
Esteve Colomes
Rafael Esteve
Sara Uriel

Flautes
Fernando Gómez
Antonio Nuez

Oboè
Javier Belda

Clarinets
Emilio Ferrando
Álvaro Iborra

Fagot
Julio Pallás

Trompes
Amadeo Catalá
Miguel Ángel Gracia

Trompetes
Francisco José Sanz
José Rodríguez

Timbals
César Peris

Percussions
Blanca Gascón
Maria Ángeles Dieste

Clave
Silvia Márquez

Piano
Juan Carlos Segura

Director
Juan José Olives

Intèrprets

VEUS FEMENINES del CORO AMICI MUSICAE DEL AUDITORIO DE ZARAGOZA

Charo Barrena
Marián Bretón
Montserrat Cuevas
Ruth Fau
Lola García
Ana I. Gutiérrez
Susana Ibáñez
Concha Montoya
Cristina Moreno
Beatriz Saénz de la Calzada
Ángela Val
Maite Velasco

Programa

Primera part

Mauricio Ohana (1913-1922) — *Llanto por Ignacio Sánchez Mejías*

La cogida y la muerte
La sangre derramada
Cuerpo presente
Alma ausente

Alfredo García, baríton
Joaquín Murillo, recitador
Veus femenines del Coro Amici Musicae

Segona part

Ramon Humet — *Un vent transparent* *

Manuel de Falla (1876-1946) — *El Amor Brujo*

Introducción y escena
1.b. En la cueva
Canción del amor dolido
El Aparecido
Danza del terror
El círculo mágico
A medianoche
Danza ritual del fuego
Escena
Canción del fuego fatuo
Pantomima
Danza del juego de amor
Final

Carmen Linares, cantaora

Orquesta de cámara del Auditorio de Zaragoza "Grupo Enigma"
José Luis Olives, director

* Estrena mundial. Obra encàrrec de Fundació Caixa Catalunya.

De mort i amor

Ignacio Sánchez Mejías (1891-1934) va ser un dels grans toreros del primer terç del segle XX. Popular, seductor, estimat per les dones i admirat pels homes, va travar amistat amb el grup de poetes de la Generació del 27, als quals va conèixer a través de la cèlebre bailaora Encarnación López, La Argentinita, amant seva. De fet, va ser ell qui els va pagar el viatge a Sevilla l'any 1927 per assistir a l'homenatge a Góngora en el tricentenari de la seva mort, commemoració de la qual va sorgir el nom de Generació del 27. Sánchez Mejías, que a més de torejar també escrivia obres de teatre i cròniques taurines –fins i tot les de les seves pròpies curses de braus! –, va morir el 13 d'agost de 1934, dos dies després que el Granadino, un toro mans i d'afilada cornamenta, l'enxampés. La seva mort va ser glossada per Miguel Hernández, Rafael Alberti i Federico García Lorca, el poema del qual, *Llanto por la muerte de Ignacio Sánchez Mejías*, és una de les millors elegies de la literatura castellana des de les *Coplas a la muerte de su padre*, de Jorge Manrique (1440-1479).

El compositor anglofrancès Maurice Ohana (1913-1992), nascut a Casablanca i fill de pare gibraltareny i mare andalusa, va posar música al poema de Lorca el 1950, després d'una trobada amb La Argentinita, dedicatòria de l'elegia. L'obra, un encàrrec del compositor francès Jean-Etinne Marie (1917-1989) a Ohana per a ser estrenada en el cicle de concerts que el Centre Cultural del Conservatori de París feia a la Sorbona, és un oratori per a baríton, recitador, cor femení i orquestra on s'hi poden trobar els fonaments de l'estil del compositor: un intens moviment rítmic farcit de *ostinatos* i síncopes, suggerents harmonies dissonants i una escriptura vocal de línees trèmules que alterna cant i declamació.

Influït per Manuel de Falla, Claude Debussy i Igor Stravinski, Ohana va reivindicar sempre la llibertat d'expressió en front la tirania de les estètiques musicals de la seva època, el serialisme i el dodecatonisme. Tota la seva, en la que hi és molt present la veu i la percussió, que considera fonamentals en el llenguatge musical humà, poua de les fonts de la cultura mediterrània i de la música popular, en concret del cante jondo, molt present a *Llanto por la muerte de Ignacio Sánchez Mejías*. L'obra està dividida en les mateixes quatre parts de que consta el poema de Lorca, la musicalitat mateixa del qual arrastra el compositor en la melodia, a mig camí entre la salmodia del cant gregorià i el cant popular, que es reparteixen baríton i recitador. El cor de veus femenines, a l'estil dels ploracossos, puntua els laments del poema i l'orquestra, amb tremp, bascula entre els aguts del clavecí i l'evocació poètica.

La mort també planeja en la gestació d'*Un vent transparent*, la partitura del compositor català Ramon Humet (Barcelona, 1968) que s'estrena aquest vespre. Humet la va escriure després haver llegit aquest breu poema que el monjo zen Daido Ichi'i va redactar just abans de morir: La música del no-èsser / omple el buit: / sol de primavera,/ blancor de neu,/ núvols que brillen,/ vent transparent. L'obra està dedicada a una persona propera i estimada del compositor que va morir mentre ell escrivia la partitura.

Un vent transparent, de 10 minuts de durada, reflexa l'interès que Ramon Hument, un dels més prometedors joves compositors catalans, té per l'Orient, i més concretament pel Japó, després de la seva trobada, l'any

De mort i amor

2000, amb el compositor britànic Jonathan Havey, practicant del budisme. Humet s'ha endinsat en l'estudi del shakuhachi, flauta tradicional japonesa feta de bambú, no únicament com a instrument musical, sinó també com a instrument per a la meditació. "La immersió en la filosofia i la pràctica de la música tradicional japonesa em fa descobrir conceptes molt atractius per l'òptica contemporània occidental: refinament de la tímbrica, afinació molt inestable plena de *glissandi*, discurs circular, absència de ritme... Tots aquests elements són els que incorporo a la meva producció musical", explica el compositor.

Del poema de Daido Ichi'i, a Humet el van atreure, en especial, els dos primers versos –La música del no-èsser / omple el buit–. "La concepció d'una forma que ompli el buit em va suggerir l'ús d'un interval generador [de 2ª Major, un to], omnipresent durant la peça, que genera la forma i la dota de cohesió discursiva, però que, alhora, és capaç de submergir-se i aparèixer a través d'una subtil línia de discerniment, com una presència contínua però no sempre evident". Música subtil que, en paraules del compositor "emociona més profundament, perquè connecta amb la vida i la mort". Perquè per a ell, la música és una metàfora de la vida: "La vida és moviment, animació…, de la mateixa manera que la música és tot vibració d'ones sonores. El so és un gran edifici que es construeix sobre el silenci, igual que la vida prové del silenci i va a parar, inevitablement, al silenci".

I de com l'amor aconsegueix vèncer, amb enganys, la mort tracta *El Amor Brujo*, obra mestre de Manuel de Falla (1876-1946) amb la que es clou aquest concert. Creat com a ballet el 1915 per encàrrec de la ballarina Pastora Imperio (1889-1979), l'obra, amb llibret de Maria de la O Lejárraga, signat pel seu marit, Gregorio Martínez Sierra, narra una història de possessions amoroses més enllà de la mort que explicava Rosario La Mejorana, mare de la Pastora. L'acció de la trama transcorre a Granada, on l'esperit d'un difunt amant infidel i gelós turmenta des d'ultratomba la bella gitana Candelas en la seva nova relació afectiva amb Carmelo. Estrenada al teatre Lara de Madrid el 15 d'abril de 1915 com a "gitaneria en un acte amb dos quadres", la peça, de difícil encaix en cap gènere, va desconcertar el públic del moment. Falla, però, creia en la partitura i en va escriure diverses versions, entre elles una per a ser interpretada en forma de concert, la més habitual, en la que hi va suprimir les parts parlades i va ampliar l'orquestració original.

Manuel de Falla va escriure *El Amor Brujo* en tornar a Espanya després d'haver viscut set anys a París. A la partitura, recorre a ritmes del folklore popular –s'hi perceben *romances, seguiriyas, malagueñas, soleás*, danses rituals i cants gitanos– que el compositor reelabora sofisticadament mantenint-ne, però, l'esperit i l'essència. Un dels moments més cèlebres de l'obra és la *Dansa ritual del foc*, de caràcter ràpid, que inclou com a motiu una antiga melodia gitana relacionada amb el tema del amor brujo, desenvolupat ja a la primera part de la partitura.

Lourdes Morgades

Textos

***Llanto por Ignacio Sánchez Mejías* (1950)**
Poema de Federico García Lorca per baríton, recitador, veus femenines i orquestra de cambra.

La cogida y la muerte
A las cinco de la tarde.
Eran las cinco en punto de la tarde.
Un niño trajo la blanca sábana
a las cinco de la tarde.
Una espuerta de cal ya prevenida
a las cinco de la tarde.
Lo demás era muerte y solo muerte
a las cinco de la tarde.

El viento se llevó los algodones
a las cinco de la tarde.
Y el óxido sembró cristal y níquel
a las cinco de la tarde.
Ya luchan la paloma y el leopardo
a las cinco de la tarde.
Y un muslo con un asta desolada
a las cinco de la tarde.
Comenzaron los sones del bordón
a las cinco de la tarde.
Las campanas de arsénico y el humo
a las cinco de la tarde.
En las esquinas grupos de silencio
a las cinco de la tarde.
¡Y el toro solo corazón arriba!
a las cinco de la tarde.
Cuando el sudor de nieve fue llegando
a las cinco de la tarde,
cuando la plaza se cubrió de yodo
a las cinco de la tarde,
la muerte puso huevos en la herida
a las cinco de la tarde.
A las cinco de la tarde.
A las cinco en punto de la tarde.
Un ataúd con ruedas es la cama
a las cinco de la tarde.
Huesos y flautas suenan en su oído
a las cinco de la tarde.
El toro ya mugía por su frente
a las cinco de la tarde.
El cuarto se irisaba de agonía
a las cinco de la tarde.

A lo lejos ya viene la gangrena

Textos

a las cinco de la tarde.
Trompa de lirio por las verdes ingles
a las cinco de la tarde.
Las heridas quemaban como soles
a las cinco de la tarde,
y el gentío rompía las ventanas
a las cinco de la tarde.
A las cinco de la tarde.
¡Ay qué terribles cinco de la tarde!
¡Eran las cinco en todos los relojes!
¡Eran las cinco en sombra de la tarde!

La sangre derramada
¡Que no quiero verla!
Dile a la luna que venga, que no quiero
ver la sangre de Ignacio sobre la arena.
¡Que no quiero verla!
La luna de par en par.
Caballo de nubes quietas,
y la plaza gris del sueño
con sauces en las barreras.
¡Que no quiero verla!
Que mi recuerdo se quema.
¡Avisad a los jazmines
con su blancura pequeña!
¡Que no quiero verla!
La vaca del viejo mundo
pasaba su triste lengua
sobre un hocico de sangres
derramadas en la arena,
y los toros de Guisando,
casi muerte y casi piedra,
mugieron como dos siglos
hartos de pisar la tierra.
No.
¡Que no quiero verla!
Por las gradas sube Ignacio con
toda su muerte a cuestas.
Buscaba el amanecer,
y el amanecer no era.
Busca su perfil seguro,
y el sueño lo desorienta.
Buscaba su hermoso cuerpo
y encontró su sangre abierta.
¡No me digáis que la vea!
No quiero sentir el chorro
cada vez con menos fuerza;

ese chorro que ilumina
los tendidos y se vuelca
sobre la pana y el cuero
de muchedumbre sedienta.
¡Quién me grita que me asome!
¡No me digáis que la vea!
No se cerraron sus ojos
cuando vio los cuernos cerca,
pero las madres terribles
levantaron la cabeza.
Y a través de las ganaderías,
hubo un aire de voces secretas
que gritaban a toros celestes,
mayorales de pálida niebla.
No hubo príncipe en Sevilla
que comparársele pueda,
ni espada como su espada,
ni corazón tan de veras.
Como un río de leones
su maravillosa fuerza,
y como un torso de mármol
su dibujada prudencia.
Aire de Roma andaluza
le doraba la cabeza
donde su risa era un nardo
de sal y de inteligencia.
¡Qué gran torero en la plaza!
¡Qué gran serrano en la sierra!
¡Qué blando con las espigas!
¡Qué duro con las espuelas!
¡Qué tierno con el rocío!
¡Qué deslumbrante en la feria!
¡Qué tremendo con las últimas
banderillas de tiniebla!
Pero ya duerme sin fin.
Ya los musgos y la hierba
abren con dedos seguros
la flor de su calavera.
Y su sangre ya viene cantando:
cantando por marismas y praderas,
resbalando por cuernos ateridos,
vacilando sin alma por la niebla,
tropezando con miles de pezuñas
corno una larga, oscura, triste lengua,
para formar un charco de agonía
junto al Guadalquivir de las estrellas.
¡Oh blanco muro de España!
¡Oh negro toro de pena!

¡Oh sangre aura de Ignacio!
¡Oh ruiseñor de sus venas!
No.
¡Que no quiero verla!
Que no hay cáliz que la contenga,
que no hay golondrinas que se la beban,
no hay escarcha de luz que la enfríe,
no hay canto ni diluvio de azucenas,
no hay cristal que la cubra de plata.
No.
¡Yo no quiero verla!

Cuerpo presente

La piedra es una frente donde los sueños gimen
sin tener agua curve ni cipreses helados.
La piedra es una espalda para llevar al tiempo
con árboles de lágrimas y cintas y planetas.
Yo he visto lluvias grises correr hacia las olas
levantando sus tiernos brazos acribillados,
para no ser cazadas por la piedra tendida
que desata sus miembros sin empapar la
sangre.
Porque la piedra coge simientes y nublados,
esqueletos de alondras y lobos de penumbra;
pero no da sonidos, ni cristales, ni fuego,
sino plazas y plazas y otras plazas sin muros.
Ya está sobre la piedra Ignacio el bien nacido.
Ya se acabó; ¿qué pasa? Contemplad su figura:
la muerte le ha cubierto de pálidos azufres
y le ha puesto cabeza de oscuro minotauro.
Ya se acabó. La lluvia penetra por su boca.
El aire como loco deja su pecho hundido,
y el amor, empapado con lágrimas de nieve,
se calienta en la cumbre de las ganaderías.
¿Qué dicen? Un silencio con hedores reposa.
Estamos con un cuerpo presente que se esfuma,
con una forma clara que tuvo ruiseñores
y la vemos llenarse de agujeros sin fondo.
¿Quién arruga el sudario?
¡No es verdad lo que dice!
Aquí no canta nadie, ni flora en el rincón,
ni pica las espuelas, ni espanta la serpiente:
aquí no quiero más que los ojos redondos
para ver ese cuerpo sin posible descanso.
Yo quiero ver aquí los hombres de voz dura.
Los que doman caballos y dominan los ríos:
los hombres que les suena el esqueleto y
cantan con una boca llena de sol y pedernales.

Textos

Aquí quiero yo verlos. Delante de la piedra.
Delante de este cuerpo con las riendas
quebradas.
Yo quiero que me enseñen dónde está la salida
para este capitán atado por la muerte.
Yo quiero que me enseñen un llanto como un río
que tenga dulces nieblas y profundas orillas,
para llevar el cuerpo de Ignacio y que se pierda
sin escuchar el doble resuello de los toros.
Que se pierda en la plaza redonda de la luna
que finge cuando niña doliente res inmóvil;
que se pierda en la noche sin canto de los
peces y en la maleza blanca del humo congelado.
No quiero que le tapen la cara con pañuelos
para que se acostumbre con la muerte que
lleva.
Vete, Ignacio: No sientas el caliente bramido.
Duerme, vuela, reposa:
¡También se muere el mar!

Alma ausente

No te conoce el toro ni la higuera,
ni caballos ni hormigas de tu casa.
No te conoce el niño ni la tarde
porque te has muerto para siempre.
No te conoce el lomo de la piedra,
ni el raso negro donde te destrozas.
No te conoce tu recuerdo mudo
porque te has muerto para siempre.
El otoño vendrá con caracolas,
uva de niebla y montes agrupados,
pero nadie querrá mirar tus ojos
porque te has muerto para siempre.
Porque te has muerto para siempre,
como todos los muertos de la Tierra,
como todos los muertos que se olvidan
en un montón de perros apagados.
No te conoce nadie. No. Pero yo te canto.
Yo canto para luego tu perfil y tu gracia.
La madurez insigne de tu conocimiento.
Tu apetencia de muerte y el gusto de su boca.
La tristeza que tuvo tu valiente alegría.
Tardará mucho tiempo en nacer,
si es que nace,
un andaluz tan claro, tan rico de aventura.
Yo canto su elegancia con palabras que gimen
y recuerdo una brisa triste por los olivos.

Textos

El Amor Brujo (1925)
Música de Manuel de Falla (1876-1946)

Canción del amor dolido
¡Ay!
Yo no sé qué siento
ni sé qué me pasa
cuando este mardito
gitano me farta,
¡Ay!
Candela que ardes...
¡Más arde er infierno
que toíta mi sangre
abrasa de celos!
¡Ay!
Cuando el río suena
¿qué querrá decir?
¡Por querer a otra
se orvía de mí!
¡Ay!
Cuando er fuego abrasa...
Cuando er río suena...
Si el agua no mata al fuego,
a mí er pesar me condena,
a mí er querer me envenena,
a mí me matan las penas.

Círculo mágico (Romance del Pescador)
Por un camino iba yo
buscando la dicha mía;
lo que mis sacáis miraron
mi corasón no lo orvía.
Por la verea iba yo.
A cuantos le conocían
–¿le habéis visto?– preguntaba,
y nadie me respondía.
Por el camino iba yo
y mi amor no parecía.
Er yanto der corasón
por er rostro me caía.
La verea se estrechaba

y er día se iba acabando.
A la oriyita der río
estaba un hombre pescando.
Mientras las aguas corrían
iba er pescador cantando!
¡No quiero apresar

los pececillos del río;
quiero hayar un corasón
que se me ha perdío!
Pescador que estás pescando,
si has perdido un corasón,
a mí me lo están robando
a traición.
Er agua se levantó
al oír hablar
de penas de amantes
y dijo con ronca voz:
¡Pescador y caminante,
si sufrís los dos,
en er monte hay una cueva,
en la cueva hay una bruja
que sabe hechisos de amor!
Idla a buscar
que eya remedio os dará!
Esto dijo er río,
esto habrá que haser...
¡A la cueva de la bruja tengo que acudir!
¡si eya no me da er remedio
me quiero morir!

Canción del fuego
Lo mismo que er fuego fatuo,
lo mismito es er queré.
Le huyes y te persigue,
le yamas y echa a corré.
¡Lo mismo que er fuego fatuo,
lo mismito es er queré!
Nace en las noches de agosto,
cuando aprieta la calor.
Va corriendo por los campos
en busca de un corasón...
¡Lo mismo que er fuego fatuo,
lo mismito es er queré!
¡Malhaya los ojos negros
que le alcanzaron a ver!
¡Malhaya er corasón triste
que en su yama quiso arder!
¡Lo mismo que er fuego fatuo
se desvanece er queré!

Canción del fuego fatuo
¡Tú eres aquel mal gitano
que una gitana quería!...

Textos

¡El querer que ella te daba,
tú no te lo merecías!...
¡Quién la había de decir
que con otra la vendías!...
¡No te acerques, no me mires,
que soy bruja consumá;
y er que se atreva a tocarme
la mano se abrasará!
¡Soy la voz de tu destino!
¡Soy er fuego en que te abrasas!
¡Soy er viento en que suspiras!
¡Soy la mar en que naufragas!

Final
¡Ya está despuntando er día!
¡Cantad, campanas, cantad!
¡Que vuelve la gloria mía!

Currículums

ORQUESTA DE CÁMARA DEL AUDITORIO DE ZARAGOZA – GRUPO ENIGMA

L'Orquesta de Cámara del Auditorio de Zaragoza (Grupo Enigma), va oferir el seu concert de presentació el 21 de novembre de 1995. Des de llavors, l'OCAZ o Grupo Enigma s'ha anat consolidant com un dels projectes possiblement més originals i diferents dels sorgits durant els últims deu anys en el panorama de la música espanyola. Gràcies a l'auspici de l'Auditorio de Zaragoza, l'orquestra ha desenvolupat una ininterrompuda tasca centrada en la interpretació i difusió de la música del segle passat i d'aquella altra escrita sota l'estricte signe de la contemporaneïtat. En els seus programes, gran part de la música actual espanyola, i singularment aragonesa, conviu amb obres dels clàssics del segle XX i dels autors més significatius internacionalment de les últimes dècades.

L'OCAZ és un instrument versàtil que ha estat capaç d'enfrontar-se, quan ha estat necessari, al repertori clàssic i romàntic, emmotllant-se en aquests casos a les exigències tècniques, musicals i organitzatives que aquestes partitures plantegen. En vàries ocasions, l'OCAZ, ampliant notablement el nombre dels seus integrants, ha ofert obres simfònico-corals, simfonies de Haydn, Mozart, Beethoven o Schubert, i diferents peces de Rodrigo, Wagner, Britten o Dvorák.

Des de la temporada 2004-2005, l'Orquesta de Cámara del Auditorio (Grupo Enigma), emprèn una important iniciativa de col·laboració amb la Facultat d'Educació de la Universitat de Saragossa. Mitjançant un conveni establert entre la Universitat i l'Ajuntament, els sis concerts de temporada de l'orquestra, precedits de diverses conferències, formaran part d'una assignatura.

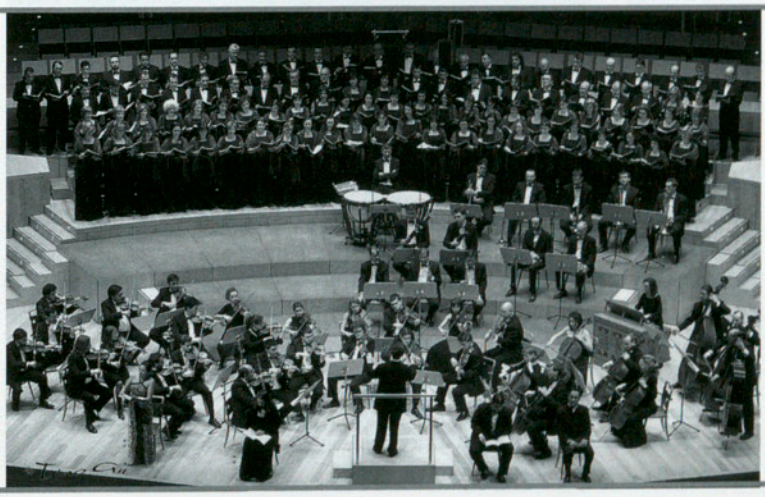

Currículums

Avui en dia l'orquestra pot sentir-se orgullosa de ser una de les formacions d'aquestes característiques més àmpliament reconegudes a Espanya. Convidada a participar a diferents festivals i cicles, ha visitat, entre altres ciutats, Madrid, Barcelona, Alacant (Festival Internacional de Música Contemporánea), La Corunya, Lugo, El Vendrell (Festival Internacional de Música Pau Casals), L'Havana (Cuba), Segòvia (Semana de Cámara del Festival Internacional), Burgos, València, («Ensems»), o el Gran Teatre del Liceu (Barcelona).

Solistes com Carmen Linares, Enrique Baquerizo, Katharina Rikus, Michel Bourdoncle, Albert Atenelleo Guillermo González, han col·laborat amb l'orquestra al llarg d'aquests anys.

En el capítol de gravacions, l'orquestra té un disc dedicat íntegrament a Joaquim Homs (que va obtenir les millors crítiques i va ser destacat com a disc excepcional a les revistes *Ritmo* i *Scherzo*); un segon compacte que reuneix obres de compositors actuals aragonesos i monogràfics dedicats a Ángel Oliver i a Luciano Berio. Com a orquestra simfònica té, a més a més, un CD amb la *Missa en mi bemoll* de Schubert. Entre els últims treballs realitzats per l'orquestra amb el seu titular, s'hi compta la gravació d'un CD amb música de Paul Hindemith i també la participació en el XXIII Festival de Música Contemporània d'Alacant (setembre de 2007), amb les més elogioses crítiques.

L'OCAZ ha participat en la realització de l'espectacle "Carmina Burana", amb la companyia de dansa "Jin Xing" en el Palau de Congressos de la EXPO 2008.

VEUS FEMENINES DEL CORO AMICI MUSICAE

Amici Musicae és un cor no professional que va néixer durant el curs 1989-1990 a l'Escola de Música Municipal de Saragossa. Des de fa deu anys està vinculat a l'Auditorio de Zaragoza, on ha participat a tots els grans cicles de concerts que s'hi ofereixen. De les batutes que han dirigit el cor s'ha de destacar Zubin Mehta, Sir Neville Marriner, Miguel Ángel Gómez Martínez o Marin Alsop. A més, ha cantat amb solistes com Ainhoa Arteta, Alfredo Kraus, Maite Arruabarrena, Isaac Galán, entre molts d'altres. Ha col·laborat amb l'Orquestra de Cadaqués, l'Orquestra Simfònica d'Hamburg, l'Orquestra de RTVE, Al Ayre Español o l'Orquestra Filharmònica d'Israel, per exemple.

A més del disc gravat el 10 d'octubre del 1998, acompanyant a Alfredo Kraus, el cor posseeix diverses gravacions, com la *Missa en Mi bemoll* D.950 de F. Schubert, i *Pavana* op50 i *Cantique de Jean Racine* op11 de G. Fauré, amb l'Orquestra de Cadaqués i la direcció de Sir Neville Marriner.

Currículums

El març del 2008 va realitzar una gira per diferents ciutats espanyols amb l'Orquestra de Cadaqués, la soprano Ainhoa Arteta, Raquel Lojendio i Maria Eugènia Boix i amb l'actor Jordi Dauder, interpretant la versió completa d'"Somni d'una nit d'estiu" de Mendelssohn. Dels seus projectes més recents, destaca la seva participació als concerts de música clàssica per l'EXPO 2008, com per exemple al "Carmina Burana", amb la companyia de dansa "Jin Xing".

El seu director titular, des de la seva fundació el 1989, és Andrés Ibiricu.

JUAN JOSÉ OLIVES, director

Nascut a Santa Cruz de Tenerife, realitza els seus estudis musicals a Barcelona (Direcció d'Oquestra amb Antoni Ros Marbà), a la Hochschule für Musik de Viena i als cursos de direcció d'orquestra de la Sommer-Akademie de Salzburg.

Juan José Olives ha dirigit, entre moltes d'altres, l'Orquestra de Cambra del Palau de la Música Catalana – de la que va ser director titular i fundador -, l'Orquestra Simfònica de Tenerife, l'Orquestra de Cambra de l'Empordà o l'Orquestra Ciutat de Barcelona i Nacional de Catalunya. El seu repertori comprèn des de l'últim barroc fins a la múscia del segle XX i estrictament contemporània.

L'any 1995 va fundar l'Oquesta de Cámara del Auditorio de Zaragoza "Grupo Enigma", amb la qual du a terme un treball de difusió de la música dels compositors contemporanis espanyols.

Currículums

Amb la OCAZ ha enregistrat tres monogràfics, així com els CDs "Compositores aragoneses", i el dedicat a la "Missa en mi bemoll" de Schubert.

És, a més, llicenciat en Filosofia per la Universitat de Barcelona – amb una tesina sobre Schönberg, dirigida per Emili Lledó -.

Des de 1989 és catedràtic de direcció d'orquestra al Conservatori Superior de Música d'Aragó.

CARMEN LINARES, cantaora

"Cantaora" és el títol d'un dels enregistraments de Carmen Linares perquè ella és la cantaora indiscutible en l'actualitat.

Nascuda a Linares (Jaén), Carmen Linares ha conquistat per mèrits propis un lloc privilegiat en el món del flamenc, i s'ha convertit en una de les artistes més reclamades i amb més projecció internacional del cant actual.

Si Carmen és un pilar fonamental de tot el cant actual, també és qui millor ha sabut transmetre l'herència de una tradició femenina de la "jondura" que ja estava, com és natural, en els mateixos orígens del "cante jondo". No copia, aporta el seu accent i la seva intensitat interpretativa per posar al dia un llegat musical i literari de primera magnitud.

Currículums

A més de la seva saviesa musical i estilística, Carmen Linares posseeix una qualitat especial que es pot trobar només en els escollits: el seu agut poder de transmissió comunica i arriba al públic quan està cantant, i ho fa de forma espontània, però també amb un penetrant sabor flamenc en la seva qualitat de gran cantaora.

La seva família la va porta a Madrid, el 1965, on va conèixer la veterania més "ensolerada" –Pepe Matrona, Juan Varea, Rafael Romero o Fosforito-. A finals de la dècada dels 60, va comença a les companyies de dansa de Paco Romero i Carmen Mora, estrenant-se discogràficament el 1970 acompanyada per Juan "Habichuela". Seguidament –com a gran pas professional- va treballar a l'intens món del "tablao" on es reunia amb talents com Camarón, Enrique Morente, Perla de Cádiz, Serranito, los Habichuela...

Va treballar al teatre, en sarsueles i a més va col·laborar amb l'orquestra francesa barroca de jazz Minotaure de Jean Marc Padovani, amb el gaiter Carlos Núñez i va ser la veu escollida per reestrenar la versió original de "El Amor Brujo" de Falla, a la inauguració de la VI Bienal de Arte Flamenco de Sevilla.

La veu de Carmen Linares, plena de matisos i tonalitats, i la seva cerca constant de noves formes d'expressió, ha desembocat en un art enriquidor capaç de combinar el "cante jondo" amb agrupacions de cambra i orquestres simfòniques. Ha estat una de les primeres artistes flamenques que, convidada per l'Orquestra Filharmònica de Nova York, va actuar en el Lincoln Center. Juntament amb directors com Frühbech de Burgos, Josep Pons i Leo Brouwer s'ha presentat cantant "El Amor Brujo" i "La vida breve".

De la seva revisió de "Las Canciones Populares Antiguas", que Federico García Lorca havia recollit, va sorgir un àlbum discogràfic que serviria de suport sonor a un ballet de Víctor Ullate, i va donar peu a la creació d'un espectacle que protagonitzaren Carmen Linares i Lola Herrera, "Un rato, un minuto, un siglo...". Amb la gran actriu grega Irene Papas va escriure una pàgina inolvidable, amb el muntatge "Apocalipsis, veu de dona". Aquesta veu de dona que va donar vida al disc antològic "La mujer en el cante" (1996), peça clau en la discografia flamenca. El gran compositor guitarrista Manolo Sanlúcar la va escollir a la seva última producció, "Locura de brisa y trino", (2000), per rescatar poemes lorquians harmonitzats per modernes composicions de guitarra.

L'obra discogràfica de Carmen Linares ha estat aclamada per la crítica i ha rebut importants premis: Premi ICARO (1988), Acadèmia Francesa del Disc (1991), Premi Nacional de Música 2001 i Premi Calle de Alcalá (2002). El seu últim treball "Un ramito de Locura" (Universal 2002) ha estat nominat a la categoria "Millor àlbum flamenc" als Premis de la Música 2002 i als Grammy Llatins 2003.

Currículums

L'octubre del 2006 el Ministeri de Cultura li va concedir la Medalla d'Or de les Belles Arts per la seva aportació a la cultura musical espanyola al llarg de la seva trajectòria artística dins el flamenc. Durant el 2007, la cantaora ha continuat intepretant els seus espectacles habituals, i a més ha estrenat dos projectes nous, "Desde el alma" i "Falla, Lorca y cante jondo". També ha participat a l'espectacle "Poeta en Nueva York", dirigit per Blanca Li. Sens dubte, ella ha crescut amb el flamenc.. i el flamenc ha crescut amb ella.

ALFREDO GARCÍA, baríton

Alfredo García va néixer a Madrid, on comença els seus estudis al Real Conservatorio Superior de Música i a l'Escuela Superior de Canto, obtenint Mención Honorífica i el Premi Extraordinari de final de carrera. Completa la seva formació a la "Hochschule für Musik und Darstellende Kunst".

Realitza nombrosos cursos magistrals amb Thomas Hampson, Simon Estes o Jaume Aragall i obté el Premio de los Amigos de la Ópera de Madrid i de les Juventudes Musicales, a més del Premi González Guerrero al Concurs Internacional de Cant Maestro Alonso.

Entre les seves actuacions s'han de destacar la interpretació de "Un Giorno di Regno" de Verdi, "Cossì fan tutte" de Mozart o bé la sarsuela "El Barberillo de Lavapiés" de Barbieri. Ha participat en el festival austríac "Wiener Festwochen", i ha ofert recitals a el Karajan Centrum i la Sala Cervantes, de Viena. Les seves gires per Europa l'han portat a Alemanya, Àustria, Itàlia i Eslovènia.

A més d'altres estrenes, el cantant ha realitzat l'estrena absoluta de l'òpera de Tomás Marco "El caballero de la Triste Figura", cantant el rol de Don Quijote i amb la direcció musical de José de Eusebio.

Recentment ha realitzat una gira amb l'Orquestra Filharmònica de Dresden, juntament amb el mestre Frühbeck de Burgos amb l'obre "La vida breve" de Falla, que continuarà per Estats Units amb l'Orquestra Simfònica de Nova York, Israel amb l'Orquestra Simfònica d'Israel i Suïssa a la temporada 2008-2009.

Acaba d'enregistrar un CD de cançó espanyola contemporània, amb obres de compositors i poetes vius, juntament amb la soprano Raquel Lojendio i el pianista Jorge Robaina per la SGAE i la Fundación Autor.

JOAQUÍN MURILLO, recitador

Joaquín Murillo, format en Art Dramàtic per l'Escuela Municipal del Teatro de Saragossa, comença la seva activitat professional a la companyia teatre "La Farlodia", i continua com a actor en el Nuevo Teatro de Aragón, dirigit per Francisco Ortega, amb muntatges com "La Cantante Calva", "Shakespeare", "Pasa de Noches" i "La Metamorfosis", entre altres.

Amb la companyia "Teatro Che y Moche" ha desenvolupat altres facetes de l'activitat teatral, la direcció, realitzant els següents muntatges: "Metropolis", "Federico y los duendes", sobre textos de Federico García Lorca, o bé ""4x4", "Cuentistas y Charlatanes" de Miguel Ortiz i Joaquín Murillo.

Currículums

Després de destacats treballs com a actor, Joaquín Murillo ha desenvolupat una intensa activitat formativa, en la qual destaquen especialment els seus muntatges amb les companyies "Tratufioli", "Teatro Establo" e "Interruptus", totes elles universitàries.

Actualment desenvolupa la seva activitat com a músic-saxofonista a l'espectacle OUA UMPLUTE de "Teatro Che y Moche" i amb la direcció musical de Tereza Polyvka. Des de l'any 2000 és, a més a més, president de l'Associació de Companyies Aragoneses de Teatre Professional (ARES).

WEBS

Orquestra de cámara del Auditorio de Zaragoza "Grupo Enigma"
http://www.ocazenigma.com

Coro Amici Musicae
http://www.amicimusicae.es/

Juan José Olives, director
http://www.juanjoseolives.com/

Carmen Linares
http://www.carmenlinares.org/

Alfredo García, baríton
http://www.alfredogarcia.com/

Discografia

Orquesta de cámara del Auditorio de Zaragoza "Grupo Enigma" Joaquim Homs, *"Música para voz y acompañamiento de cámara y para conjunto instrumental"*
Disc-Llibre
ISBN: 84-8048-470-5

***Pavana* op50 i *Cantique de Jean Racine* op11 de G. Fauré**
***Simfonia núm 2 en Mi bemol major,* Charles Gounod**
Orquestra de Cadaqués
Amici Musicae (Coro del Auditorio de Zaragoza)
Sir Neville Marriner
ref. TD0005

Carmen Linares
Antologia, 10è Aniversari (La mujer en el cante)
(1997- 2007)
2 CD + DVD

PRÒXIM CONCERT

Plaça de la Vila
Dissabte, 16 d'agost
22.30 h

ORQUESTRA SIMFÒNICA NACIONAL D'UCRAÏNA
OLGA KERN, piano
THOMAS SANDERLING, director

Txaikovski: Obertura de La Bella Durment / Concert núm. 1 per a piano i orquestra en si bemoll menor, op. 23 / Simfonia núm. 4 en fa menor, op. 36

CATALAN! MUSIC

Regala Música!

MIQUEL FARRÉ
Brahms: Intermezzi, Klavierstücke, Fantasies

SIRA HERNÁNDEZ
Albéniz abans Albéniz

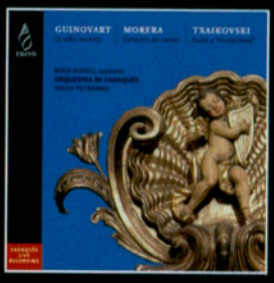

ROSA MATEU, ORQUESTRA DE CADAQUÉS
Guinovart · Morera · Txaikovski

CORAL SANT JORDI
Sardanes cantades

OLGA SALA
Cançons de bressol

LOM PIANO TRIO
Cançons i trios de piano, Shostakovich

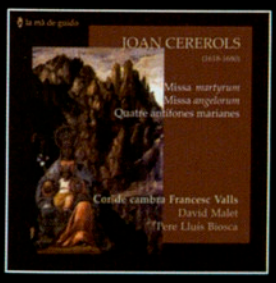

JOAN CEREROLS
Misses i antífones

ORQUESTRA DE CADAQUÉS, CORAL DE BILBAO
Granados: Goyescas

MAX SUNYER
Secrets

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Indústries Culturals

Organitza:

Emissores oficials del Festival:

Col·laboren:

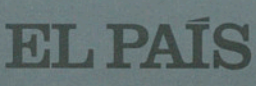

FUNDACIÓ
VILA CASAS

PARRÒQUIA DE
SANT GENÍS

Patrocinen:

Diputació
de Girona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

AJUNTAMENT DE
TORROELLA DE MONTGRÍ

Disseny portada i contraportada: Girat-Mirat e Associats SL. - Realització: Isabel Giralt | Maquetació: defont www.defont.cat

Amb la col·laboració i el patrocini de:

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA